

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/311/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2211216886
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2211216886.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členiek senátu: JUDr. Lea Stovičková a JUDr. Daša Kontríková v právnej veci žalobkyne: CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, IČO: 35 787 783, zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanej: M. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX/XX, Z. G. U., o zaplatenie 889,01 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 9C/247/2011-59 zo dňa 5. marca 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 778,50 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 01.02.2010 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súd zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných podmienkach CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru a to v časti V. bod 3, s účinnosťou dňa 01.01.2009, v znení: "Ak klient poruší svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas, je CETELEM oprávnený požadovať od klienta, aby zaplatil zmluvnú pokutu vo výške 8 % z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostal do omeškania viac než 30 dní. Zmluvná pokuta je splatná ku dňu splatnosti nasledujúcej mesačnej splátky, pri omeškaní s poslednou splátkou uplynutím 30 dňa omeškania. Nesplatená úverová istina je ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby. Dojednanie o zmluvnej pokute nevylučuje možnosť uplatnenie práv z titulu náhrady škody," je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzavrela žalobkyňa so žalovanou 26.01.2009 a na základe ktorej žalobkyňa žalovanej poskytla úver 778,50 eur nemá všetky náležitosti podľa § 4 ods. 2 a 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Konkrétne absentoval údaj konečná splatnosť úveru, teda náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch a údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, teda náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch (pretože zmluva obsahuje len výšku splátok a termín splatnosti splátok). Pokiaľ ide o konečnú splatnosť úveru, tá musí byť presne určená, teda konkrétnym dátumom splatnosti (napr. 15.03.2010). Nestačí len dedukcia z toho, že splátky sú splatné do 15 - dňa v mesiaci, že má byť 10 splátok a že prvá splátka je splatná dňa 15.05.2009. Zákon o spotrebiteľských úveroch hovorí jednoznačne o jednej z náležitostí zmluvy - konečná splatnosť úveru. Teda to musí byť jeden konkrétny termín. Takýto údaj ale v zmluve absentuje. Súd preto dospel k záveru, že pokiaľ ide o úroky z úveru a poplatky je nutné podľa § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaná

je povinná žalobkyni vrátiť iba poskytnutú výšku úveru a nič viac. Pretože žalobkyňa nezaplatila z poskytnutého úveru nič, súd jej uložil povinnosť zaplatiť istinu poskytnutého úveru 778,50 eur. Keďže splatnosť celého dlhu nastala dňom vyhlásenia splatnosti 31.01.2010 a žalovaná dlh nezaplatila a dostala sa tak s jeho plnením do omeškania, je povinná popri plnení peňažného dlhu zaplatiť aj úroky z omeškania vo výške o 8 percentuálnych bodov vyššie ako sadzba ECB (1,00%) v čase vzniku omeškania (31.01.2010) teda vo výške 9,00 % ročne, a to zo sumy 778,50 eur od 01.02.2010 do zaplatenia. Súd v konaní tiež zistil, že spotrebiteľská zmluva obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to pokiaľ ide o oprávnenie žalobkyne požadovať od žalovanej (spotrebiteľa), v prípade porušenia jej povinností splácať poskytnutý úver riadne a včas, zmluvnú pokutu vo výške 8% z každej splátky, s úhradou ktorej sa dostala do omeškania o viac než 30 dní. Zmluvná pokuta v danom prípade je len jednostranná, zaťažuje len žalovanú ako spotrebiteľa. Dojednanie o jednostrannej zmluvnej pokute v zmluve uzavretej medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, typickej tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť jej obsah vzhľadom na formulárovú predtlač dodávateľa, je nepochybne zhoršením zmluvného postavenia spotrebiteľa ako dlžníka. Spotrebiteľ je nepochybne v danom prípade slabšou zmluvnou stranou, ktorý v snahe získať úver spravidla náležite nevyhodnotí rozsiahle zmluvné podmienky pripravené dodávateľom v časovom predstihu a navyše písané veľmi malým písmom. Zmluvná podmienka o nároku žalobkyne na zmluvnú pokutu spôsobuje v danom prípade značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ju súd považoval za neprijateľnú a podľa § 53 ods. 5 OZ za neplatnú. V súlade s § 153 ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa výslovne uviedol neprijateľnú zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia. O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, podala podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. odvolanie žalobkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne, pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam ako aj z dôvodu, že vec nesprávne právne posúdil. Uviedla, že na lícovej strane úverovej zmluvy v časti B) je uvedený dátum prvej splátky k 15.05.2009, pričom súčasne je na tom istom mieste uvedený tiež počet mesačných splátok číslom 10. K dátumu konečnej splatnosti je teda možné dospieť výkladom. Vzhľadom k tomu, že začiatok splatnosti úveru bol dohodnutý na 15.05.2009 je možné pri dohodnutom počte splátok 72 (a pravidlách počítania lehôt podľa § 122 ods. 1 OZ) dospieť k záveru, že dátum konečnej splatnosti úveru bol dohodnutý na 15.03.2010. Dátum konečnej splatnosti úveru tak bol na úverovej zmluve uvedený nepriamo a žalovaná si ho mohla vypočítať. Výklad súdu v zmysle, že údaj o konečnej splatnosti musí byť uvedený konkrétnym dátumom je extenzívny. Uviedla, že zmluva podľa jej názoru obsahuje i údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V časti B) zmluvy je uvedená výška splátky 86,50 eur, počet splátok 10 a termín splatnosti k 15. dňu v mesiaci. Podľa bodu III. -4. -1. VÚP Cetelem použije splátku na úhradu dohodnutých úrokov, poplatkov podľa zmluvy o úvere, prípadne podľa sadzobníka poplatkov platného v deň čerpania úveru, vrátane čiastky určenej na úhradu poistného, pokiaľ je klient poistený a splátku príslušnej časti úverovej istiny. Vzhľadom k tomu, že súčasťou mesačnej splátky bola v súlade s cit. bodom VÚP istina, úrok, poplatok za poistenie, žalobkyňa nesúhlasí so záverom súdu o absencii uvedeného údajov v zmluve. Podľa názoru žalobkyne jej súd preto mal priznať nárok v celom uplatnenom rozsahu. Vzhľadom na uvedené navrhla napadnutý rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Odvolací súd sa v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, považuje ich za vecne správne a odkazuje na ne. Pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia považuje uviesť ešte nasledovné k odvolacím dôvodom:

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že žalobkyňa uzavrela 26.01.2009 so žalovanou zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru a poskytla žalovanej spotrebiteľský úver 778,50 eur, ktorý mala splatiť v 10 mesačných splátkach po 86,50 eur od 15.05.2009, pričom termín splatnosti je 15. deň v mesiaci. Zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, hoci ide o náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Pretože bolo preukázané, že spotrebiteľ úver čerpal (žalobkyňa to v odvolaní ani nenamieta), uzatvorená zmluva bola napriek uvedenému nedostatku platná, no v zmysle § 4 ods. 3 cit. zákona o ochrane spotrebiteľa sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pretože žalovaná z úveru nesplátila žiadnu časť, súd ju správne zaviazal na zaplatenie istiny 778,50 eur. Neobstojí argument žalobkyne uvedený v odvolaní, že údaj o konečnej splatnosti úveru sa dá vyvodiť z počtu splátok, pretože zákon výslovne vyžaduje jeho uvedenie v zmluve. V opačnom prípade by bola zákonná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 ods. 2 písm. g) cit. zákona o ochrane spotrebiteľa ustanovená nadbytočne. Výklad ponúkaný žalobkyňou je v priamom rozpore s jazykovým znením právnej normy, pretože ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť, alebo vypočítať, tak by to tak uviedol. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak žalobkyňa predkladá spotrebiteľovi zmluvy, ktoré vyžadujú na zistenie podstatných otázok splácania úveru výpočty. Pokiaľ ide o nedostatok náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. i) cit. zákona o spotrebiteľských úveroch, teda, že zmluva neobsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, odvolanie žalobkyne je tiež zjavne nedôvodné. Žalobkyňa totiž ani v samotnom odvolaní nevyčíslila, aká mala byť konkrétna výška splátok istiny, úrokov a iných poplatkov z ňou poskytnutého spotrebiteľského úveru a táto nie je uvedená ani v samotnej zmluve. Súd prvého stupňa žalobu zamietol aj v časti uplatnenej zmluvnej pokuty z dôvodu, že dojednanie o zmluvnej pokute považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, t.j. dojednanie nemožno považovať za platné. Aj v tejto časti rozsudku sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa. Navyše dohoda o zmluvnej pokute zásadne nemôže byť súčasťou len všeobecných podmienok, ako tomu bolo v prejednávanej veci, pretože žalovaná ako spotrebiteľka podpisovala len samotnú zmluvu, nie všeobecné podmienky. Pre uzavretie platnej dohody o povinnosti účastníka zmluvy zaplatiť zmluvnú pokutu je obligatórnou náležitosťou jej písomná forma a platná dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať všetky náležitosti stanovené všeobecne pre platnosť právnych úkonov. V danom prípade, ak bola len súčasťou všeobecných podmienok, k platnému uzavretiu dohody chýba podpis spotrebiteľa, žalovanej (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013). Z uvedených dôvodov vzniklo žalobkyňi právo len na zaplatenie istiny, ktorú žalovanej poskytla s úrokom z omeškania.

Odvolací súd po preskúmaní konania a rozhodnutia súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania (§ 212 ods. a 2 O.s.p.) rozhodnutie súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V odvolacom konaní úspešnej žalovanej v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila a ani jej žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.